

Bijzondere viering : Feest van Augustinus

Thema's: Liefde, Gemeenschap en Kerk

Lezingen: Diverse teksten van Augustinus en Johannes 17,20-24

Gezamenlijke viering met vijf voorgangers in de Kapel op Glorieux

Zondag 28 augustus 2022 Joost Koopmans

Feest Augustinus 28 augustus 2022

Vóóordat Jezus deze wereld ging verlaten, bad hij voor zijn leerlingen, voor òns dus, dat we allen één zouden zijn. Maar wat bedoelt hij met deze eenheid? Is eenheid hetzelfde als gelijkvormigheid?

Kijk naar zijn leerlingen. Uit hun levensbeschrijvingen blijkt dat ze allemaal een heel eigen karakter hadden, zowel de mannen als de vrouwen.

Het ging Jezus dan ook niet om "gelijke monniken, gelijke kappen". Het gaat hém er om dat al die verschillende volgelingen van hem zich laten verbinden door een sfeer van liefde en vriendschap. Jezus bidt om een eenheid in verscheidenheid: "Laat degenen die U Vader aan mij hebt toevertrouwd zich met elkaar verbinden, niet omdat ze hetzelfde zijn, maar juist omdat ze elkaar in hun verschillend-zijn het goede leven gunnen".

Als wij werken aan eenheid in verscheidenheid, dán werken we mee aan een samenleving waarin het goed wonen is. Op dit ideaal is de augustijnse spiritualiteit gebouwd, zo leren wij uit de Regel van Augustinus. Daar staat dat je gemeenschap niet gelijk moet stellen met uniformiteit.

'Iedereen moet hetzelfde zijn en krijgen, allen moeten hetzelfde willen en niet willen', is geen ideaal, maar een karikatuur van gemeenschapsleven. Over de 1^e christengemeente lezen we in de Handelingen van de Apostelen: "Ze bezaten alles gemeenschappelijk en ieder kreeg wat hij nodig had."

Beeldend is hoe Augustinus het verhaal uitlegt over de wonderbare visvangst: 153 grote vissen sleepten Jezus' leerlingen in hun net aan wal, na een nacht vol twijfel en angst. 153 is het getal van alle toen bekende volken op aarde, allemaal verschillend van taal, kleur, cultuur. Maar het net scheurde niet bij al die verschillen, omdat het bij elkaar gehouden werd door de liefde.

Laat dit het uitgangspunt zijn voor onze Augustinus Geloofsgemeenschap, en voor alle kerkgemeenschappen. Alle vissen in het net tellen mee: gooi er daarom geen terug in zee omdat ze volgens jou te klein of onvolmaakt of wat dan ook zouden zijn. Dat oordeel zegt Augustinus, is niet aan jou.

Dat iedereen welkom moet zijn in de kerk is ook de uitkomst van de consultatie onder duizenden katholieken in ons land in verband met het synodale proces ter voorbereiding van de bisschoppensynode in Rome volgend jaar.

De katholieken – dus wij – willen een gastvrije kerk waar iedereen welkom is, dus ook gescheiden mensen, homo's en lesbiennes. Met elkaar vormen we een veelkleurig mozaïek waaraan ieder zijn steentje bijdraagt.

En zou deze evangelische oproep tot eenheid in verscheidenheid ook geen alternatief kunnen bieden aan een maatschappij die steeds meer gepolariseerd raakt? Het zoeken naar oplossingen rond de stikstofcrisis, de vluchtelingenopvang, gezondheidsmaatregelen, de oorlog Rusland – Oekraïne, wordt steeds meer beantwoord met haatmails, groepsbeledigingen, complottheorieën, geweld ...

Hoeveel polarisatie kunnen we verdragen alvorens het net scheurt en de samenleving uit elkaar valt? Het evangelisch antwoord op al deze crises is dat we mét elkaar zoeken naar oplossingen, en niet tégen elkaar. Want dan krijg je een meningen-oorlog.

Altijd blijven er in de samenleving verschillen bestaan tussen mensen en meningen. Als je in het voetspoor van Jezus wilt treden, dan zul je de samenleving niet inrichten voor jezelf alleen, voor je eigen groep, als een soort sekte ...

Want over de liefde staat geschreven, zo lezen we in de Regel van Augustinus, dat zij het gemeenschappelijke boven het eigenbelang stelt. In het Rijk van God staat niet de eigenliefde en de eigen groep, maar de medemenselijkheid voorop, vooral met de noodlijdenden!